

Hørings svar vedr. solcelleanlæg Gudbjerg fra Ella Maria og Leif Bisschop-Larsen, Lakkendrupvej 36, 5892 Gudbjerg

Generelt

Kampen for natur og klima kan forenes, hvis man tænker sig om og gør sig umage. Det kan Svendborg kommune lære af. Både at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområdet, stille miljøkrav ved udvælgelse af VE projekter og at lokalplanen sikre mere natur både inden for og uden for projektområdet.

Svendborg kommune skal ikke vælge den lette løsning, hvor en lodsejer og en udvikler kan blive enig helt uden hensyntagen til lokalområdet. Der bør i planlægningen tages mere hensyn til de mange naboer, der udover dårlige oplevelser undervejs i beslutningsprocessen kan se frem til betydelige værditab på deres ejendom og tab af herlighedsværdi ved projektets realisering.

Udbygningen af vedvarende energi kan og bør ske under hensyntagen til, at vi også har en natur, som er i krise. Det er solcellers opgave at producere grøn strøm. Men projekterne kan samtidig løfte kvaliteten af den danske natur og åbne landskabet op for naboerne.

Det mener vi også skal ske i solcelleprojektet ved Gudbjerg.

Svendborg kommune opfordres til at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområder og stille miljøkrav ved udvælgelse af VE projekter. Lokalplanen bør sikre mere natur både inden for og uden for projektområdet.

Svendborg kommune opfordres også til at sikre en bedre kvalitetssikring af plangrundlaget. Lokalplanen skæmmes af mange faktuelle fejl, som kunne have været undgået med en bedre kvalitetssikring.

Det fremgår at plangrundlaget er i overensstemmelse med Kommuneplan 2021-2033. Det mener vi er misvisende, da dette strider mod væsentlige bestemmelser i kommuneplanen.

Vi mener, at det er udokumenteret og dermed misvisende, når det af høringsmaterialet fremgår, at "Projektområdet opnår en højere biodiversitet end den nuværende tilstand".

Der er ikke gennemført undersøgelser i felten af forekomsten af flagermus, derfor mener vi, at Miljøkonsekvensrapporten ikke giver et tilstrækkeligt oplyst grundlag for at træffe en politisk beslutning om opførelse af solcelleanlægget.

Lokalplanen

S. 19 Det fremgår om afstrømningsforhold, at "fra nord og nordøst vil regnvandet løbe over Højlundsvej og ende i vandløbet Stokkebæk". Fig. 14 viser imidlertid de eksisterende afstrømningsforhold, som fra den nordvestlige del af lokalplanområdet løber mod vest over Lakkendrupvej, hvor det slår en bue mod øst inden det når Stokkebæk. Angivelsen af afstrømning over Højlundsvej er fejlagtig.

S. 21 Af kommuneplanen 2021-2033 fremgår, at "Anlæggene bør undgå at placeres i kuperet terræn og foretrakkes på plane eller skrående områder mod syd og vest". Ikke desto mindre placeres solcelleanlægget mod nord i et stærkt kuperet terræn, hvor der ses højdeforskel på 10 meter. Det omtales ikke i materialet, hvorfor retningslinjerne tilsidesættes. Der i mod skrives der s. 22 "Lokalplanen er udarbejdet efter kommuneplanens retningslinjer både i placering og udformning.

S. 23 fremgår det, at "den del af det beskyttede landskab der støder op til planområdet i vest, er en plantage med nåletræer, som ligger i forlængelse af Dyrehaveskoven". Det er fejlagtig, da der i dag er marker langs solcelleanlægget mod vest.

S. 23 fremgår det, "landskabsområdet er historisk og i dag primært landbrugsarealer, men har også fået tilføjet tekniske anlæg som vindmøller og højspændingsledninger siden opførelsen af jernbanen". De omtalte højspændingsledninger berører ikke området udlagt i lokalplanen. Desuden eksisterer der ikke en jernbane i landskabsområdet.

S. 26 står "Lokalplanområdet er ikke udpeget som indvindingsopland eller boringsnært beskyttelsesområde (BNBO). Nærmeste beliggende indvindingsopland er Lundeborg Vandværk, hvor der er grundvandsdannelse ca. 300 meter fra lokalplanområdet". Det er misvisende oplysninger, da nærmeste indvindingsopland ligger umiddelbart nord for området og forsyner Gudbjerg vandværk. Det nærmeste sårbare grundvandsdannende område er også ved Gudbjerg vandværk.

S. 27 står "Kommuneplanen udpeger landbrugsjord som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvilket også gælder for lokalplanområdet. Disse særligt værdifulde landbrugsområder er afgørende for at bevare optimale betingelser for et bæredygtigt landbrug". Det fremgår af Kommuneplan 2021-2033, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at arbejde for, at kommuneplanen realiseres. Hovedstruktur, retningslinjer og rammer er bindende for Kommunalbestyrelsens planlægning og administrationens arbejde. Til trods for dette inddrages værdifulde landbrugsjord til opstilling af solenergianlægget. I lokalplan forslaget står, "det bemærkes, at den påvirkning dette medfører på de særligt værdifulde landbrugsområder, er midlertidig". Det fremgår dog ikke af plangrundlaget, som får retsvirkning, at lokalplanen er midlertidig. Derfor mener vi ikke, at kommuneplanens retningslinjer kan tilsidesættes.

S. 34 Der ses ikke i lokalplanen eller miljøkonsekvensrapporten at være dokumentation for, at "omlægningen af lokalplanområdet fra traditionel landbrugsdrift og oprettelsen af nye beplantningsbælter forventes derimod at have en positiv effekt på levestederne for disse arter, herunder flere paddearter samt flagermus". Vurderingen af solcelleanlægs betydning for biodiversiteten i landbrugslandet er ifølge professor i makroøkologi Carsten Rahbek, at biodiversiteten går fra ingenting til ingenting. På LinkedIn skriver Carsten Rahbek "Jeg påpeger blot, at solcellemarker ikke giver biodiversitet - og ikke skal sælges som sådan".

S. 37-38 Af lokalplanen fremgår, at "mod vest støder Gudbjerg Skov, Dyrehaveskoven og Lakkendrup Skov op til plan- og lokalplansområdet, se Figur 20. Disse skove består hovedsageligt af nåletræer og udgør en sammenhængende plantage, der strækker sig fra Dyrehaveskoven". Det er misvisende, da skovområdet ikke støder op til lokalplansområdet, det kan konstateres, at der er dyrkede marker rundt om hele solcelleanlægget. Desuden er påstanden om, at skovene især består af nåletræer ikke korrekt.

Skovene er af Biodiversitetsrådet udpeget som særlige vigtige naturområder. Der henvises til Biodiversitetsrådets udpegning af de landområder, der på et biodiversitetsfagligt grundlag kan danne udgangspunkt for at skabe store, sammenhængende naturområder, som sikrer størstedelen af biodiversiteten på land og i ferskvand. Notat af 10. oktober 2024.

Bestemmelser:

Lokalplanen stiller ingen betingelser om, at de 3-4 vandhuller skal oprensnes og reableres, så biodiversiteten kan fremmes. Vi mener, at lokalplanen skal indeholde en sådan bestemmelse. Desuden er der ingen beskyttelse mod anvendelsen af pesticider og gødning. Der bør indsættes en bestemmelse om, at ingen

arealer indenfor lokalplanområdet må tilføres gødning og sprøjtegifte. Der bør også være en garanti for, at arealet efter brug omlægges til natur.

S. 50 § 6.3 – 6.5 giver mulighed for at bruge to byggefeltet til tekniske anlæg op til 6.5 meter, som ikke skjules af levende hegn. Det bør i lokalplanen lægges fast, hvilke af felterne, der må anvendes, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 51 § 6.8 giver mulighed for at sætte 3 forskellige typer solceller op. Visualiseringen dækker ikke worst case. Det er nødvendigt at visualiseringen viser alle typer af solceller, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 52 § 6.11 står ”Der kan placeres flere overdækninger/skure indenfor planområdet. Hver enhed må maksimalt have en størrelse på 30 m². Samlet set må der opføres 2 overdækninger/skure der tilsammen udgør et areal på 500 m², hvilket svarer til maksimalt 16 skure”. Det er helt skørt, at et dyrehold inden for solcelleanlægget har brug for 500 m², hvilket svarer til to store parcelhuse . 2-3 skure á 30 m² burde være tilstrækkeligt.

S. 54 § 9.5 Byggefelt I og II tillader tekniske installationer op til 6.5 m. Det bør være et krav, at byggefeltet skal have beplantning på max. højde af bygninger og tekniske anlæg. Desuden bør der være en bestemmelse om, at ingen skærmende beplantning – hverken eksisterende eller nyetablerede må beskæres.

Miljøvurdering:

Det lægges til grund for vurderinger af biodiversiteten, at lokalplanområdet vil blive udyrket, men der er ingen bestemmelser i lokalplanen, der sikrer, at området er udyrket og ikke sprøjtes og gødes.

Hegnens betydning for dyrelivet er vurderet i forhold til forekomsten af krondyr og rådyr. Men der er ikke nogen bestand af krondyr i det område, der vurderes på. Desuden er bestanden af rådyr ganske lille. Derimod er der en stor bestand af dådyr, og dyrene fouragere i flokke på mere end hundrede i området.

Der er ikke gennemført undersøgelser i feltet af forekomsten af flagermus, derfor er det misvisende at konkludere, at de levende hegn omkring solcelleanlægget vil have en positiv effekt på flagermus.

DCE-Nationalt Center for Miljø og Energi, Århus Universitet, har gennemgået litteraturen og konkluderer: "Effekter af solcelleanlæg på flagermus, deres brug af landskabet og flagermusbestandes status er meget dårligt undersøgt. Der er fx ikke identificeret danske undersøgelser om emnet. De få europæiske studier viser, at områder med solcelleanlæg anvendes som fourageringshabitater af flagermusen. Undersøgelserne viser også, at aktiviteten af flagermus er lavere både over solcelleanlæg og langs levende hegn i og omkring anlæggene end kontrollokaliteter ved marker og levende hegn i det omkringliggende landskab. Artsdiversiteten af flagermus var den samme ved solcelleanlæg som kontrolområderne. I et ungarsk studie inkluderede kontrolområderne også skov og fiskedamme, da studiet også undersøgte solceller opstillet i lysninger i skov. De undersøgte solcelleanlæg var anlagt på tidligere landbrugsarealer (marker i omdrift og græsmarker), eller på tidligere industriområder og langs brinkerne af en kanaliseret flod.

Flagermusene flyver hurtigere, flyver mere retlinet og fouragerer mindre over solcelleanlæg end over omkringliggende landbrugsflader. Samlet indikerer resultaterne, at solcelleanlæg kan medføre en forringelse af kvaliteten eller tab af levesteder for flagermus i mosaiklandskaber. Hvorvidt den lavere aktivitet skyldes en lavere forekomst af føde over solcelleanlæg eller andre effekter, fx støj fra transformatorstationer, er uvist.

Store glatte overflader kan fungere som akustiske spejle. Det fænomen anvender flagermusene til at finde vandflader, når flagermusene skal drikke. Store glatte flader kan dog også forstyrre flagermusenes ekkolokalisering og øge risikoen for, at flagermus kolliderer med glatte overflader."

Kilder:

- Gómez-Catasús J, Morales MB, Giralto D, m.fl. 2023. Solar photovoltaic energy development and biodiversity conservation: Current knowledge and research gaps. *Conservation Letters* 17, e13025
- Montag H, Parker G, Clarkson T 2016. The effects of solar farms on local bio-diversity; A Comparative Study. *Clarkson and Woods and Wychwood Biodiversity*.
- Szabadi KL, Kurali A, Kurali NAA, m.fl. 2023. The use of solar farms by bats in mosaic landscapes: Implications for conservation. *Global Ecology and Conservation* 44, e02481.
- Tinsley E, Froidevaux JSP, Zsebők S, m.fl. 2023. Renewable energies and bio-diversity: Impact of ground-mounted solar photovoltaic sites on bat activity. *Journal of Applied Ecology* 60, 1752–1762.
- Barré K, Baudouin A, Froidevaux JSP, m.fl. 2024. Insectivorous bats alter their flight and feeding behaviour at ground-mounted solar farms. *Journal of Applied Ecology* 61, 328–339.
- Greif S, Siemers BM 2010. Innate recognition of water bodies in echolocating bats. *Nature Communications* 1, 107.
- Greif S, Zsebők S, Schmieder D, Siemers BM 2017. Acoustic mirrors as sensory traps for bats. *Science* 357, 1045–1047.
- Russo D, Cistrone L, Jones G 2012. Sensory ecology of water detection by bats: a field experiment. *PLoS One* 7, e48144.